

[Pelle Voigt]

til at aftjene værnepligt, er det for at give dem en uddannelse, der gør det muligt at placere de pågældende i mobiliseringsstyrken, og vi bør ikke indkalde folk til at aftjene værnepligt med noget som helst andet formål. De bør ikke sættes til at udføre gavntjeneste: feje, bage brød, servere, eller hvad det nu kan være, for det er ikke et spørgsmål om værnepligt, men noget, som forsvaret må betale sig fra ved at ansætte folk, der kan løse den slags opgaver. De har nemlig intet at gøre med det bidrag til fædrelandets forsvar, som grundloven nævner, hvorefter det påhviler alle våbenføre danske mænd at lade sig indkalde som værnepligtige.

Langt mere alvorligt er det, at man i denne sag vil beslutte sig til at anvende en række mennesker, der ikke har gennemført en militær værnepligtsuddannelse, og som altså stadig befinder sig i et uddannelsesforløb, i en aktion, der med forslagsstillernes ord: »... indebærer, at det danske orlogsfartøj kan komme i situationer, hvor det eventuelt må anvende militære magtmidler«.

Vi afbryder altså de værnepligtiges normale uddannelsesforløb og sender dem ud i en situation, hvor der kan blive tale om deltagelse i krigshandlinger og oven i købet meget fjernt fra Danmarks grænser. Det er efter vores opfattelse et helt klart brud med, hvad ideen med værnepligt er.

Det er også i modstrid med de principper, der ligger til grund for udarbejdelsen og nedsettelsen af den internationale enhed inden for forsvaret, som man forestiller sig i fremtiden skal medvirke til at løse internationale fredsbevarende opgaver for FN, CSCE og andre organisationer, idet det nemlig dér udtrykkeligt slås fast, at sådanne styrker skal bestå af linier af stampersonel såvel som af frivilligt personel med rådighedskontrakter. Der er altså i samtlige tilfælde på basis af et grundigt arbejde i Forsvarsministeriets tale om, at når de sender folk ud i opgaver af denne art, er det naturligvis folk, der har overstået deres værnepligt, og som derfor må anses for at have en sådan uddannelsesmæssig baggrund, at det er forsvarligt at anvende dem i aktioner af denne art.

Undskyldningen fra forslagsstillernes side i denne sammenhæng er, at en række af disse unge mennesker, hvoraf 4 kun har været indkaldt i 2 måneder, har – som man siger – meldt sig frivilligt.

Det er efter vores opfattelse for det første det principielle i sagen om værnepligtsindholdet fuldstændigt uvedkommende, og for det andet vil jeg sætte et stort spørgsmålstegn ved, hvad frivillighed betyder i en situation, hvor man er indkaldt til at aftjene sin værnepligt; der er da også tre af de unge mennesker, som der her er tale om, der har frabedt sig at deltage i aktionen.

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om frivilligheden kan være påvirket af forsvarsministerens beslutning om at yde hver af disse værnepligtige en månedlig lønforhøjelse på 2.500 kr., hvis de deltager i aktionen, for det er der tale om.

Nu får vi altså en opdeling af værnepligtige ikke alene i de forskellige værn, men i dem, der aftjener deres værnepligt i overensstemmelse med grundloven og lov om værnepligt, og dem, der kan melde sig frivilligt, vinde i lotteriet og få en meget, meget klækkelig månedlig lønforhøjelse for at deltage i aktioner, som intet har med aftjenelsen af deres værnepligt at gøre. Jeg finder det urimeligt og uanstændigt, og jeg synes, at de undskyldninger, der har været fremført, bl.a. at en række af disse folk overhovedet ikke har eller skal have nogen militær uddannelse, fordi de bare er indkaldt for at servere, lære at bage brød osv., er ganske uantagelige.

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om det er tanken, at værnepligtige i fremtiden kan anvendes i internationale fredsbevarende opgaver, og om det i givet fald også skal være gældende for den internationale beredskabsstyrke, man agter at opstille, eller om dette er en særordning, man i fremtiden tænker gennemført inden for søværnet, mens den ikke skal gælde i hæren eller i flyvevåbnet.

Jeg mener altså, at man i dette forslag skaber ulighed ved at skævvride ideen med værnepligten, og det er årsagen til, at SF har stillet sit ændringsforslag. Vi mener, at det er et meget alvorligt spørgsmål, også når vi diskuterer, under hvilke vilkår danske soldater i fremtiden skal deltage i fredsbevarende operationer, og karakteren af den frivillighed, der er tale om ved deltagelsen i sådanne operationer.

Annette Just (FP):

Fremskridtspartiet har i dag diskuteret dette ændringsforslag meget grundigt og er kommet